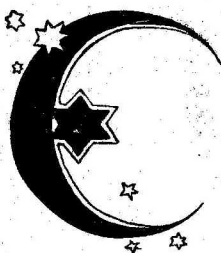

ΤΑ ΙΔΕΩΔΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

III τοῦ στερεώματος τῆς Ἰδέας ἐσελάγισε τὸ πρῶτον εἰς καὶ μόνος ἀκτινοβόλος Ἀστὴρ ἡ Θεότης, τὸ ἀπόλυτον ἰδανικόν.

Ἡ Ἀνθρωπότης, Ἡθὴ ρόδαλῃ, ἀνύψωσεν αἰφνιδίως τὰ ἐκπληκτὰ βλέμματά της

πρὸς τὸ ἄγνωστον, ἀλλὰ προσδοκώμενον τοῦτο φῶς. Ὁ κορμός της κατὰ τὸ ἥμισυ προσκεκολλημένος ἔτι κεῖται πρηνῆς ἐπὶ τῆς γηίνης σφαίρας, ἐνῶ αἱ παλάμαι της στηριζόμεναι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους υποθασάζουσι τὸ ἀγωνιωδῶς ἀνυψούμενον ἕτερον ἥμισυ τοῦ σώματός της.

Ἀνατείνει διαρκῶς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στέρνον πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀναζητοῦσα τὴν πηγὴν τοῦ θάλλου τῆς ἀγάπης, ἥτις τὴν περιλούει.

Τὸ Μέγα Ἀστρον—διπλῆς ζωῆς ὁδηγὸς—ἔστιλβεν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντός της. Ἀλλὰ τὰ παγερά εἰσέτι στήθῃ της σκορπίζοντα γύρω τὴν ἀσθениκὴν πνοὴν των, τὴν πνοὴν ἡ ὁποία μεταβάλλεται εἰς σκοτεινὰ νέφη—ἀσθενεῖς συλλήψεις πρωτογόνου ἀντιλήψεως—ἀποκρύπτουσιν εἰσέτι τὴν Ἀνατολὴν.

Τὰ βέφαρά της, τὰ ὁποῖα πιέζει ἔτι τοῦ πεπρασμένου ἢ βαρεῖα πτέρυξ καὶ τὰ ἐρευνητικὰ της μάτια, τὰ ὁποῖα ἀδυνατοῦν νὰ ἀτενίσουν κατὰ πρόσ-
πον τὸ Φῶς, καμμύουν, ἐνῶ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς της ἐντείνουν τὴν προσήλωσίν των, ἀκατάβλητα, διπλασιάζουν τὰς δυνάμεις των.

Ἀγὼν ὑπεράνθρωπος.

Ἡ Γῆ ἀργιλλῶνει τοὺς πόδας της. Ὁ Ἥλιος τῆς Ἀληθείας πυρακτῶνει τὸ μέτωπόν της. Καὶ μέσφ των δύο τούτων ἀντιθέτων ἐλξεων ἡ Ἡθὴ... παλαίει.

Υπερῖσχεται ἐνίοτε τὸ τελευταῖος. Καὶ τότε ὁ λοιπὸς ρόγχος τῆς Κόρης μετατρέπεται εἰς μελωδικὸν ὕμνον. Ἡ μολυβδόχρους των νεφῶν σφαῖρα, ἡ ὁποία τὴν κρατεῖ ἀπομεμονωμένην ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀθροῦδως ῥαγίζεται.

Κάποιο μεϊδιάμα πῶθου διανοίγει τὰ πρὸ μικροῦ περιλύτως συνεσπασμένα χεῖλη της. Ἀτενίζει ἐπιμόνως ἐντονώτερον τὸ Φῶς καὶ ἄγνωστος μέχρι τοῦδε δι' αὐτὴν φρικίαςιν τὴν κρατεῖ ἐν ἐκστάσει προσευχῆς....

Τονίζεται ὁ πρῶτος πρὸς τὸν Θεὸν ὕμνος!

Ἐξακολουθεῖ νὰ μειδῇ ἡ Ἡθὴ καὶ μεθύουσα ἐξ ἡδονῆς, κλέπτει ἀπὸ τὸν φωτοστέφανον τοῦ Μεγάλου Ἀστρου ὁλονὲν ἀκτῖνας καὶ διὰ τῶν ρόδαλῶν δακτύλων της, παλλομένη ἀπὸ τὸν φόβον μὴ τῇ διαφύγῃ ἡ ὠραία ζύμη, πλάττει, πλάττει διαρκῶς νέους ἀστέρας εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς σκέψεώς της. Δίδει μορφήν συγκεκριμένην εἰς τὰ ἰδανικά, τὰ ὁποῖα διεχώρισε διὰ τῆς ἀντιλήψεώς της ἀπὸ τὸ Αἰώνιον τῆς Θεότητος Ἀστρον, τὸ ὁποῖον ἐν ἀρχῇ περιέκλειεν αὐτὰ ἀχώριστα.

Τὰ ἰδεώδη ταῦτα ὑπῆρχον. Ἄλλ' ἡ Ἀνθρωπότης, ἥδη μόλις ἀναβλέπουσα, κατορθώνει νὰ τὰ διακρίνῃ, νὰ τὰ ἀντιληφθῇ ὠρισεμένως.

Καὶ εἰς τὸ κυανοῦν στερέωμα τοῦ λογισμοῦ της λάμπει πρῶτον τὸ ἰδανικὸν τῆς Τέχνης.

Ἐθνη, φυλαὶ μεγάλαι πρὸ αὐτοῦ διέρχονται ἐν ἐκστάσει καὶ τῷ ψιθυρίζουσι λέξεις συγκεκριμένας θαυμασμοῦ ἐνῶ ἄλλαι ἀνυψοῦσι τὴν φωνὴν των μέχρις ὕμνων καὶ εἰς Ὀμήρου ἔπη συναρμολογοῦσι λύραν Ὀρφικὴν.

Ἐκάστη τῶν ἀκτίνων τοῦ πρωτοτόκου τούτου Ἀστρου τῆς Θεότητος διανοίγει τὰς κοτυληδῶνας νέου κεκρυμμένου σπέρματος. Καὶ ὁ τρυφερὸς βλαστὸς ἐντὸς ὀλίγου κάμπτεται ὑπὸ τὸ βάρος λευκοῦ, ροδίνου ἢ χρυσοκυάνου ἀνθυλλίου.

Τὸ μάρμαρον τῆς Πεντέλης ὑπὸ τὸ θάλλος του δοκιμάζει ρίγη ζωῆς ἀθανάτου. Τὸ ἰδανικὸν τῆς Τέχνης ἐνσαρκοῦται καὶ ἐκάστη του ἐνσάρκωσις ἀτοκαλύπτει καὶ μίαν νέαν τῆς Ἰδέας ἀντιλήψιν ὑποδοχθεῖ τὸν ἀδύνατον εἰσέτι ὀφθαλμὸν τῆς Ἀνθρωπότητος νὰ ἀνευρίσκῃ νέα ἄστρα, ἀφανῆ δι' αὐτὸν μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ στερεώματος. Καὶ ἡ ἀθανασία τῆς Ἰδέας μεταδίδεται εἰς τὰς ἀπτάς, τὰς αἰσθητάς ἐν γένει ἐκδηλώσεις της καὶ τοὺς πιστοὺς λειτουργοὺς των βωμῶν της.

Οἱ λαοί, οἱ ὁποῖοι ἐμυήθησαν εἰς τὰ μυστήρια τῆς δαιμονίου Τέχνης, ἀνυψώσαντες αὐτὴν εἰς θρησκείαν ἱερὰν—τὴν θρησκείαν τοῦ Ὁραίου—ἐλαβον παρ' αὐτῆς τὸ χρίσμα τῆς Ἀθανασίας. Ἡ ζωὴ των ἐστολίσθη διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ Ὁραίου Ἀστρου της, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσε τὸ παρθενικὸν τῆς Ἀνθρωπότητος ὄνειρον. Αὐτοὶ μόνον εἶδον τὸ μεσουράνημα τοῦ Λευκοῦ Φωτὸς καὶ αὐτοὶ μόνον ἔζησαν ζῶν φωτεινῇ.

Ἄλλ' ἐνῶ ὁ Μέγας Φοῖβος ἐνεψύχωνεν εἰσέτι

διὰ τῶν φιλημάτων του τὸν Παρθενῶνα—τοῦ παρθενικοῦ τῆς Ἡθῆς ὁνείρου τὸν λευκότερον τύμβον—ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος ἤρχιζε νὰ ἀπλοῦται τὸ ἀμφιβολον τῆς ἐσπέρας σκιάφως. Ὁ ἥλιος τοῦ Ὠραίου βαθμύδον ὠχρίᾳ ἢ Ἀνθρωπότης, ὠριμος ἤδη Γυνή, παραπαίει καὶ ἐν τῷ σκότει τῆς ἐπερχομένης νυκτὸς ἀπόλλυσι τὸ σημεῖον τῆς Ἀνατολῆς.

Πλανᾶται ἤδη εἰς τὰ ἀμαυρὰ τῆς νυκτὸς βασιλεια ψηλαφητῇ, μάτην ἀναζητοῦσα ἄκραν στερεοῦ ἐδάφους ὅπως σταματήσει, μίαν καὶ ἀκτῖνα, ὅπως διακόψῃ τὸ κακὸν τῆς ὄνειρον

Οἱ δάκτυλοί της φαῦδον ἐν τῷ σκότει τὰς γλοιώδεις ῥάχεις λιθωμάτων οἱ καθημαγμένοι πόδες της διολισθαίνουν ἐπὶ παχυλῶν τελεμάτων καὶ τὸ μέτωπὸν της αἰωνιδίως ἐκτινάσσεται πρὸς τὰ ὀπίσω, προσκρούσαν ἐπὶ τῆς οἰχμῆς ἀοράτου βραχου.

Λιπὸσαρκος, φασματώδης βαίνει ὁλονεν πρὸς τὰ ἐμπρός. Εἰς τὰς ρυτίδας τῶν ἐτῶν προστίθενται ἐπὶ τῆς μορφῆς της αἱ ρυτίδες τῆς ὁδύνῃς. Ἀμυδρὰ, ἀβεβαία τις λάμψις φωτίζει ἀσθενῶς τὸ τέρας τοῦ μεγάλου δρόμου τῆς σκοτίας. Διπλασιάζει τὰς δυνάμεις της ἐκείνη, ἐντείνει τὴν ἀναπνοήν της, σπεύδει ταχύτερον πρὸς τὸ κατώφλιον ἐκεῖνο τῆς πυρίνης ἀνατολῆς.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον μόλις κατορθώνει νὰ τὸ φθάσῃ.

Ἐντρομος ῥίπτει βλέμματα ἐντὸς τοῦ πρὸ αὐτῆς χαίνοντος λαβυρίνθου. Προσπαθεῖ ν' ἀνέυρῃ τὴν πηγὴν τοῦ ἐκτυφλωτικοῦ φωτός τοῦ ἄλλ' αἱ πύρινα γλῶσσαι, αἱ λείγουσαι ἀπειλητικῶς τὰ μαῦρα τόξα τῶν στοῶν του, περικαίουν τὰ ξηρὰ τῆς βλέφαρα.

Ἡ δίψα ἐν τούτοις ἢ ἀκόρεστος τῆς γνώσεως τὴν ὥτῃ, τὴν σύρει ἄλλοτε ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ ἄλλοτε κατὰ τὸ ἥμισυ ἠνωρθωμένην—ἄλλ' οὐδέποτε ἐντελῶς ὄρθην—πρὸς τὸ φωτεινότερον τοῦ πυρίνου σπηλαίου σημεῖον. Νομίζει ὅτι διευθύνεται πρὸς τὸν ἥλιον τῆς ζωῆς, ἀδυνατοῦσα νὰ συγκρίνῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ λευκοῦ φωτός του πρὸς τὸ ψεύδος τοῦ πυρίνου, τοῦ αἵματηροῦ τούτου βασιλείου τῆς ὕλης.

Εἰς ἓνα βράχον τιτάνειον ἀντικρύζει ἐπὶ τέλους

καθήμενον τὸν Συντετριμμένον Γίγαντα. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ, ἀνθρακῆς πεπυρακτωμένοι, εἰσδύουν ὥς οἱ ὄνυχες ἀρπακτικοῦ εἰς τὰς νευρώδεις σάρκας της, ἐνῶ τὰ χεῖλη του μορφαίνουν εἰς φρικώδη σαρκασμόν. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς ὑποστηρίζει τὸν ὄξυν του πώγωνα, ἐνῶ ἐν τῇ παλάμῃ τῆς δεξιᾶς στίλβει ὁ Ἐρυθροῦς Ἀστὴρ, τοῦ ὁποίου τὸ κράτος ἐσημείωνε τὸ φωτεινὸν ἐκεῖνο κατώφλιον—ὁ Ἀστὴρ τοῦ Χ ρ υ σ ί ο υ.

Ἄλλ' ἐνῶ αἱ ὀστεώδεις χεῖρές της τεταμέναι ἐν φρικιαστικῇ ἀγωνίᾳ ἀπογνώσεως ζητοῦν λαίμαργως νὰ ἐγγίσουν, νὰ συλλάβουν καὶ νὰ περικλείσουν ἐντὸς τῶν δακτύλων των διὰ παντός τὸ ἐκχαμνωτικὸν εἰς λάμψιν Ἀστρον, τὸ σαρκαστικὸν τοῦ Γίγαντος μείδιμα ἐκσπᾷ εἰς καρχασμόν ἀπαίσιον, τὸν ὁποῖον ἀπειράκις ἀγριώτερον ἀποδίδει ἢ μυριόστομος τοῦ λαβυρίνθου ἡχώ.

Ὁ τρόμος παραλύει τὰ ῥινα τῆς Ἀνθρωπότητος μέλη καὶ αὐτὴ ἑαυτὴν σπαράσσουσα, ἀγνώριστος καὶ εἰς τοὺς ἰδίους της πλεόν ὀφθαλμούς, πίπτει βαρυτέρα μολύβδου καὶ ἡμιθανὴς συσπείρουται ἐπὶ τοῦ βορβορώδους ἐδάφους...

Οὕτω διήλθε τὴν κακὴν τῆς νύκτα.

Ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς εἰς ὕπνον, ἄνευ ἐλπίδος ἐξεγέρσεως, ἀπελπισ καὶ ἀνίσχυρος ἀφ' ἑαυτῆς νὰ ἐπανεύρῃ τὸ λευκόν, τὸ παρθένον τῆς Ἰδανικόν, νὰ διασωθῇ.

Ἄλλ' ὁ Μακρόθυμος Πατὴρ της ἐν τῇ εὐσπλαγχνίᾳ Του τῇ στέλλει τὸν παρήγορον τῆς Βηθλεέμ Ἀστέρα, τὸν γλυκὺν Ἰησοῦν, νὰ τὴν ἀρπυνίσῃ καὶ νὰ τὴν καθοδηγήσῃ πρὸς τὸ Φῶς τοῦ Γολγοθᾶ.

Ἐκ τοῦ Ἀστέρος τῆς νυκτὸς τῶν Χριστουγέννων ἢ ἀναζήσασα Ἀνθρωπότης ἀποσπᾷ ἤδη ἀκτῖνας καὶ διαπλάσσει νέα ἰδεώδη τὰ ἰδανικά τῆς Ἀληθείας, τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Ἐργασίας.

ΣΙΒΥΛΛΑ

Χ Α Λ Α Σ Μ Ο Σ

Ἀγριεμένος ἄνεμος φυσοῦσε
Κ' ἔσερνε ἀπὸ τῆ γῆ κάθε λιθάρι
Σὰν ἓνα πνεῦμα πένθιμο ἐφωτοῦσε,
Τὴ γύρω ἀνεμοζάλη, τὸ φεγγάρι.

Μέσα στὸ χαλασμὸ τί νὰ περνοῦσε !
Κ' ἐμούγκριζεν ὁ ἀγέρας σὰν λιοντάρι.
Μὴ τοῦ θανάτου τὴ φωνὴ ἐκυλοῦσε
Ποῦ τὴ ζωὴ συντρίβει γιὰ νὰ πάρῃ ;

Μέσα στὰ τρομαγμένα μονοπάτια
Κάποιον γυνὸν ἓνα φάσμα εἶχε προβάλλει
Καὶ στὴ φωνή του κλείδανε τὰ μάτια.

«Ἐγὼ εἶμαι ἢ Εὐα ποῦ στὸν κόσμον ἀνοίγω
Τῆς ἀμαρτίας τὴ λαίμαργον ἀγκάλῃ
Καὶ στὸν ἀγέρα τὴν κραυγὴ μου σπείρω »

ΕΛΕΝΗ ΛΑΜΑΡΗ

Η ΘΕΛΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΤΕΧΝΗΙ

Διὰ τῆς θελήσεως, τῆς ἐνεργητικότητος καὶ τῆς εὐσυνειδησίας, ὁ καλλιτέχνης ματαιώνει μέχρι τινός, τὰς δυσχερεῖας τῆς ἐκτελέσεως, τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ἢ ἀνεπάρκεια μιᾶς τέχνης, ἀργὰ διδασχέιστη.

Barrias

★

Δὲν εἶνε ἄσχημον ν' ἀρχίξῃ τις τὸ στάδιόν του σαρῶνων τὸ ἐργαστήριον. Ἡ παιδικὴ καὶ ἡ ἐφηβικὴ μου ἡλικία ἦσαν ἀρκετὰ τραγεῖαι. Ὅ,τι δὲ ἐν ἐμοὶ ὑπάρχει, τὸ σοβαρὸν καὶ τὸ ἐμδριεές, ἐκ τῶν πρώτων τούτων δοκιμασιῶν ἀπορρέει. Αὗται μοῦ ἐδίδαξαν νὰ μετρῶ τὰς δυνάμεις μου.

Rodin

★

Τὸ πρῶτον τῆς ἐπιτυχίας δὲν δεικνύει καὶ τὴν δι-
ἀρκεῖν της.

Garnier